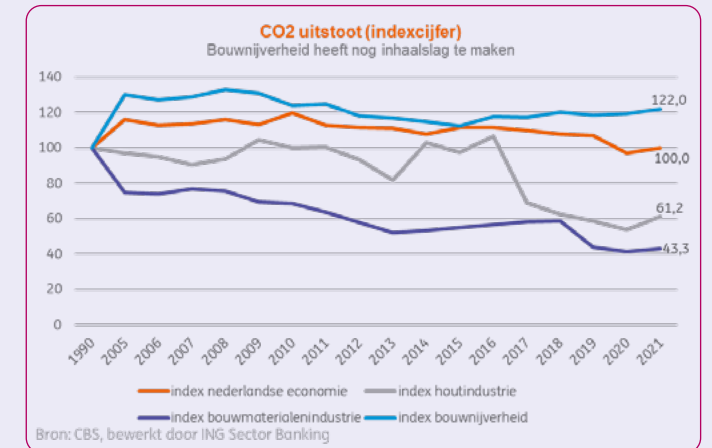
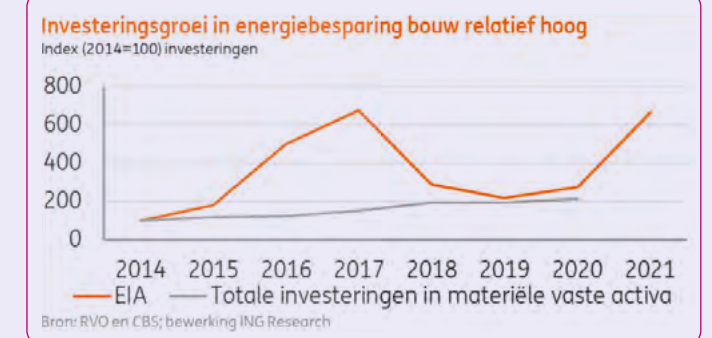

CO₂-uitstoot in de bouw daalt nog niet hard genoeg...

De bouwsector wordt gelieerd aan de gebouwde omgeving. Want gebouwen zijn immers het eindproduct. En deze gebouwen zijn verantwoordelijk voor bijna 40% van de totale Nederlandse CO₂-uitstoot. Om de uitstoot terug te brengen wordt de komende jaren een fors beroep op de bouw- en installatiesector gedaan. Het bouwen zelf gebeurt steeds duurzamer door het toepassen van andere, bio-based en circulaire, materialen en het gebruik van geëlektrificeerd materieel. Maar de CO₂-uitstoot daalt nog niet hard genoeg.

“Je kunt wel blijven denken en ontwikkelen maar ga het gewoon doen. Daar bouw je uiteindelijk de meeste ervaring mee op.”

In de bouwsector wordt inmiddels systematisch rekening gehouden met de effecten op het milieu. Dat geldt dan zowel bij het ontwerp van een gebouw als bij het proces van bouwen, verbouwen, renoveren of slopen. Bij duurzaam bouwen gaat het ook over het (duurzame) gebruik van het gebouw. Bijvoorbeeld over de CO₂-uitstoot door energieverbruik voor verwarming en koeling van een gebouw. De milieueffecten worden over de hele levensduur van het gebouw beoordeeld. Om de gewenste daling van de CO₂-uitstoot te bereiken moet een gebouw ontworpen worden met dat doel voor ogen. Met behulp van technische ontwikkelingen en beschikbare (digitale) innovaties kan dat bereikt worden.

Wet- en regelgeving helpt een handje mee

De uitstoot van CO₂ moet in 2050 met 95 procent zijn gereduceerd ten opzichte van 1990. Nederland heeft daarover internationale afspraken gemaakt. Hiervoor is een energietransitie nodig. Het landelijk beleid en doelstellingen hiervoor zijn verankerd in de Klimaatwet. Aansluitend heeft de overheid met bedrijven

en maatschappelijke organisaties in 2019 het Klimaatakkoord gesloten. Hierin zijn concrete afspraken voor alle sectoren gemaakt. In het coalitieakkoord 2021-2025 zijn deze klimaatdoelen aangescherpt met nieuwe tussenstappen: 60% CO₂-reductie in 2030, 70% in 2035 en 80% in 2040.

Verduurzaming van gebouwen nog lang niet op gewenst niveau

In 2050 moet de gehele woningvoorraad energieneutraal zijn. 75% van de woningen heeft nu nog een energielabel lager dan B en ruim 45% een label lager dan C. Kantoren voldoen nu voor ongeveer de helft aan de 'label-C wetgeving' die 1 januari 2023 van kracht werd. De overheid heeft aangegeven te gaan handhaven maar de motivatie om te gaan verduurzamen zou intrinsiek moeten zijn. Economisch gezien zijn er trouwens ook voldoende redenen om stappen te blijven zetten. Denk daarbij aan behoud van waarde en betere exploitatiemogelijkheden.

Wat stoot de bouwsector zelf uit?

De bouwsector stoot zelf relatief weinig CO₂ uit. In totaal is dat ca. 2,5% van de uitstoot van de

totale Nederlandse economie. Maar daar waar het de bouwmaterialen- en houtindustrie wel lukt om de uitstoot fors te verminderen is dat bij de uitvoerende bouw nog niet het geval. Uit onderstaand grafiek blijkt dat de uitvoerende bouw ten opzichte van 2005 wel is gedaald maar ten opzichte van 1990 zelfs is gestegen. Dit heeft ook te maken met de forse groei van de sector vanaf 2014. Toch zal ook de CO₂-uitstoot op de bouwplaats en van het bouwvervoer (niet opgenomen in de bovenstaande grafiek overigens) verder gereduceerd moeten worden. Hiervoor zijn al verschillende afspraken gemaakt (Beton en Staalbouwakkoord, diverse greendeals etc.). Het materieel zal verder geëlektrificeerd gaan worden. En vooral de grote(re) bedrijven zijn sinds een aantal jaren echt bezig met concrete maatregelen. De effecten hiervan moeten snel zichtbaar worden want de weg naar het behalen van de doelen is nog lang.

De rol van de bouwsector

De bijdrage van de bouw en installatiebedrijven aan het terugdringen van de CO₂-uitstoot van zowel de eigen bedrijfstak als de gebouwde

omgeving is evident. Het is hoopgevend dat duurzame investeringen in het eigen bedrijf in de afgelopen jaren flink zijn gestegen. Want daar begint het mee en het zegt iets over de prioriteit van ondernemers in de sector.

In de grafiek hierboven wordt dat duidelijk. De EIA (Energie Investerings Aftrek voor ondernemers) investeringen stijgen harder dan de totale investeringen. Ook in vergelijking met andere sectoren. Dit geldt overigens voor scope 1 en 2 (de eigen scopes). Scope 3, de verantwoordelijkheid voor uitstoot van de ketenpartners is een veel grotere uitdaging. Maar daar zit dan ook de grootste winst.

Woody Building Concepts werkt aan CO₂-reductie

Maarten Bakker (algemeen directeur) en Job Kuijpers (commercieel manager) timmeren met Woody Building Concepts (WBC) flink aan de weg om duurzaam bouwen en duurzame gebouwen een stap verder te brengen. WBC is onderdeel van JAJO (voorheen Janssen de Jong Groep). In juni van dit jaar werd het nieuwe 'Houtlab' geopend (zie foto hierboven), een

gebouw dat nu al voldoet aan de Paris Proof doelstellingen van 2030. Vanuit het gevoel verantwoordelijk te zijn voor een duurzamere wereld is WBC ontstaan. WBC bouwt modulaire en circulaire bedrijfsgebouwen in hout. Denk daarbij aan kantoren, logistieke gebouwen en

bedrijfshallen. De MPG (Milieu Prestatie van Gebouwen) voor hun concepten ligt nu al beneden de 0,5 terwijl de huidige norm op 1,0 ligt. Deze norm wordt richting 2030 stapsgewijs aangepast.

“WBC heeft bewust een focus op bedrijfshuisvesting en biedt dus geen houten woonconcepten aan. Een strategische keuze.

Maarten Bakker: “Je kunt wel blijven denken en ontwikkelen maar ga het gewoon doen. Daar bouw je uiteindelijk de meeste ervaring mee op. En pas onderweg aan daar waar nodig is of wanneer de klant het van je vraagt”.

Vanuit de ervaringen van zusterbedrijven Hercuton en Remco Ruimtebouw (respectievelijk specialist in betonnen bedrijfshuisvesting en in specialist in staalbouw) durfde JAJO het aan om ook houten concepten te gaan ontwikkelen en aanbieden. In de huidige praktijk worden bedrijfsgebouwen dan ook vaak als hybride variant gebouwd, een combinatie van beton en/of staal met

hout. Met eigen architecten, verregaande digitalisering en een innovatieve manier van bouwen die al Wkb-proof (Wet Kwaliteitsborging) is,

Maarten Bakker en Job Kuijpers

met bijbehorende rapportages en verklaringen. Deze wetgeving gaat op 1 januari 2024 in.

WBC heeft bewust een focus op bedrijfshuisvesting en biedt dus geen houten woonconcepten aan. “Een strategische keuze”, aldus Job Kuijpers, “we hebben al veel ervaring met bedrijfshuisvesting en voor wonen, zowel permanent als tijdelijk, zijn er al veel aanbieders op de markt. We willen niet alles doen, maar juist datgene waar we goed in zijn.” “En omdat aanbieders van dergelijke nieuwe concepten zoeken naar de ultieme variant moet je je te zeer fixeren,” vult Maarten Bakker aan. “De oplossing zit ‘m in het creëren van wendbaarheid. Niemand weet nu al wat de winnende concepten zullen zijn.”

Op de vraag: “Wat is jullie doel?”, antwoordt Bakker: “We blijven bouwen aan een betere toekomst. En leggen de lat per dag hoger. Maar onze keuzes zijn ook economisch bepaald. Wij vinden het belangrijk wat de klant van onze klant vindt en wil. Dat proberen wij goed te begrijpen. En daar zoeken wij mass-customization oplossingen voor. Ook gaan we nadenken om de CO₂-uitstoot van bestaande bedrijfsgebouwen te verlagen met nieuwe duurzame renovatie oplossingen”. ■

Jan van der Doelen, ING Sector Banker Building & Construction: “Het bouwen gebeurt steeds duurzamer. Maar de CO₂-uitstoot daalt nog lang niet hard genoeg om de klimaatdoelen te halen.”